

N:o 21.

Af herr **C. J. Hammarström**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning, på hvilka villkor stadsfiskalerna må blifva statens tjänstemän.

Undertecknad tager sig härmed friheten att påkalla Riksdagens uppmärksamhet å en sak i vårt offentliga lif, som enligt min uppfattning bör undergå en förändring.

Som vi alla veta, äro fiskalerna i städerna allmänna åklagare vid rådhusrätterna och i denna egenskap aflönade af städerna såsom dessas egna tjänstemän. Detta synes mig vara oegentligt, ty denna tjänstebefattning är af den art och beskaffenhet, att den ingalunda kan sägas vara en kommunal angelägenhet. Att vaka öfver att lagarna efterleivas samt beifra deras öfverträdande är väl en statsangelägenhet, och böra i så fall nämnda tjänstemän aflönas af staten och i följd däraf vara dess tjänare.

Det är icke allenast stadens innevånare, som han i egenskap af tjänsteman kommer i beröring med, utan ofta, för att icke säga oftast, är det främlingar, som blifva föremål för hans verksamhet. Ehuru denna fråga är af ekonomisk natur, är det icke därvid jag lägger största vikten, ty själfva principfrågan har större betydelse. Hvad som är viktigast härutinnan är, att han, för att kunna vara fri och själfständig i utöfningen af sitt kall, bör slippa att för sin ekonomiska existens bero af sin omgivning; icke heller äro löneförmånerna, som dessa tjänstemän åtnjuta, så stora, att det bör kunna verka afskräckande för reformens genomförande.

Det är väl sant, att rådhusrätternas medlemmar också äro aflönade af städerna, men mig synes dock, att det är så stor skillnad mellan dessa båda funktioner, att de icke kunna med hvarandra jämföras, och att skillnaden är så klar, att den icke här vidare behöfver relateras. Men en förändring i ofvan antydda riktning framkallar helt naturligt ett annat spörsmål, som i ett sammanhang med det föregående bör beaktas, nämligen om den myndighet, som antager och tillsätter ifrågavarande tjänstemän, ty om staten skall aflöna dem, så torde det falla af sig själf, att staten i en eller annan form utnämner dem. Då emellertid Riksdagen icke torde — utan en utredning — vara villig att fatta beslut rörande den här föreslagna förändringen, får jag härmed vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t måtte låta utreda, på hvilka grunder och villkor stadsfiskalerna måtte komma att blifva statens tjänstemän, samt, så fort ske kan, till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill utredningen kan föranleda.

Stockholm i januari 1904.

C. J. Hammarström.